

Jövőre iskolás leszek! – Miről szól az iskolai előkészítő

A gyermek és a család számára leginkább megfelelő iskola kiválasztásának – amely önmagában kihívás a szülők számára – egyik kulcskérdése, hogy elérkezett-e annak az ideje, hogy a gyermek óvodából iskolába lépjen. A szülőkre ilyenkor kéretlenül is záporoznak a rokonok és barátok kérdései és tanácsai az iskolakezdés legmegfelelőbb időpontját illetően, pedig ezt a személyre szabott kérdést leginkább azok tudják eldönteni, akik a legjobban ismerik a gyermeket, azaz a szülők.

Az iskolaérettség komplex fogalom: magába foglalja a testi, **értelmi, érzelmi, lelki, idegrendszeri és szociális érettséget**. Nem egyik napról a másikra következik be, ez egy folyamat, amely általában ugrásszerű változásokkal jár.

Ideális esetben a szülő nincs magára hagyva az iskolaérettség kérdését illetően, több szakember hivatott arra, hogy a döntést megkönnyítse: óvodapedagógus, pszichológus, logopédus, pedagógus, tanító. A döntést azonban minden esetben a szülőnek kell meghoznia.

Elengedhetetlen tehát, hogy tisztában legyünk az iskolaérettség főbb ismérveivel.

Testi érettség, motoros képességek fejlettsége – azaz a gyermek mozgása összerendezett, kialakult a laterális dominanciája (jobb/bal oldaliság), megfelelő a kondicionáló képessége (erőnlét, gyorsaság, állóképesség, hajlékonyság), a nagymozgás, a finommotorika, a szem-kéz-láb koordináció, a térbeli tájékozódás szintje megfelelő, illetve kialakult a testséma ismerete: énkép, önismeret, testhatárok érzékelése.

Az **értelmi képességek** terén vizsgált **szempontok**: a gyermek érdeklődése, az érzékelés-észlelés fejlettsége, az emlékezet, a figyelem, a képzelet és a gondolkodás szintje, a számolási és anyanyelvi képességek minősége, valamint nem utolsósorban a kommunikációs, kapcsolatteremtő és kapcsolattartó képessége.

Az **érzelmi, akaratú képességek** vizsgálata során fontos megfigyelni a gyermek alapvető érzelmi állapotát, temperamentumát, érzelmi reakciói minőségét, empátiáját, feladattudatát. Az iskolaérett gyermeknél kialakul a szabálytudat, a kudarctűrés, a monotoniatűrés, az önfegyelem, valamint az akadályok, nehézségek leküzdésének módja.

A **szocializációs képességek** terén nagyon fontos szempontok az önismeret, énkép, önérvényesítés, a szabályokhoz és tevékenységekhez való viszony, illetve a társas kapcsolatok minősége.

Az óvoda és az iskola közötti nagy átmenetet szülők és pedagógusok közösen, egymás munkáját támogatva fogják leginkább zökkenőmentessé tenni. Közös igyekezettel, a gyermek személyiségének alapos ismeretében tudnak olyan tárgyi és személyi környezetet kialakítani, mely formálja az óvodás fizikai, intellektuális, akaratbeli és szociális képességeit.

Miről is szól az óvodában zajló iskolai előkészítő foglalkozás?

Fontos leszögezni, hogy **az iskolára való felkészülés már kiscsoportban elkezdődik**, a kis óvodások fokozatosan sajátítják el a szabályokat, ismerik meg az őket körülvevő világ törvényszerűségeit, a közösség dinamikáját, tapasztalják meg saját képességeiket és korlátaikat.

Az óvodai élet minden területe azt a célt szolgálja, hogy a gyermekek természetes kíváncsiságára építve növeljük tudásvágyukat, motiváltságukat, állóképességüket, feladattudatukat, így bővülnek a világról alkotott ismereteik és fejlődik intellektusuk.

Jellemformálás és/vagy képességfejlesztés? A jellem és a képességek nem egymásnak feszülő sajátosságok, sokkal inkább egymás kiegészítői, egymást feltételezik: a jellemünk meghatározza a képességeinkhez és korlátainkhoz való hozzáállásunkat, és fordítva: a képességeink és korlátaink tudatosítása hatással van a jellemünk alakulására. **Az életkorok szerint kialakított óvodai csoportok ösztönzően hatnak gyermek akaratbeli – motivációs képességeinek a fejlesztésére, az erények** (rend, nagylelkűség, őszinteség, dolgozóság, engedelmesség, erősség)

beépülésére.

Mikrocsoportos iskolai előkészítő foglalkozások

A kognitív képességek fejlesztése a személyre szabott kiscsoportos foglalkozások révén hatékonyabb. Óvodánkban a gyerekeknek egy többéves tanítónői tapasztalattal rendelkező munkatársunk – Viki néni – tart mikrocsoportos foglalkozásokat.

Délutánonként, az alvásidő végén egy erre a célra kialakított helyiségben, heti egy vagy két alkalommal, alkalmanként 30 perces foglalkozásokon mélyülnek el a gyerekek a tudás kalandos világában. 2-3 fős, a tudásszint és képesség szerint kialakított csoportokban **játszanak, „dolgoznak”, kíváncsiskodnak, együttműködnek vagy épp vetélkednek egymással.** Viki néni ügyel arra, hogy ez az együttlét igazodjon a gyerekek és az óvoda lét szükségleteihez, vagyis rendkívül rugalmas.

Viki néni kidolgozott egy „tanmenetet”, ami a gyerekek életkori sajátosságait, érdeklődési körét és az iskola elvárásait veszi alapul. Ha iskolai tantárgyakat néznénk, akkor a témák a magyar nyelv, a környezetismeret és a matematika ismeretanyagát jelentenék. Természetesen nem tantárgyakról beszélünk, hanem „iskolásat játszunk”. A foglalkozások összetettek, van, hogy feladatlapot oldanak meg, van, hogy társasjátékot játszanak, mondókáznak, verselnek, a cél, hogy beavassuk a gyermekeket az iskola izgalmas rejtelseibe. **Megismerkednek olyan alapvető szabályokkal, hogy a feladatot csendben, másokat nem zavarva oldjuk meg, hogy a széken úgy ülünk, hogy szebben tudjunk rajzolni, hogy odafigyelünk, hogy a ceruza is szépen illeszkedjen a papírhoz, kezünkhöz.**

Amikor Viki néni délutánonként benyit a csoportszobába, hogy elvigye a gyerekeket az aznapi foglalkozásra, határozottan nem azért tolonganak a gyerekek, mert szeretnék otthagyni a csendes pihenőt.

Viki néni szívügye, hogy az az óriási lelkesedés és kíváncsiság, amivel a nagycsoportos gyerekek rendelkeznek, megmaradjon az iskolakezdésre is.